

чінки класу Б (за Чайльдом — Пью). На фоні прийому L-аргініну в поєднанні з базисним лікуванням у пацієнтів основної групи виявлено вірогідне зниження всіх досліджуваних прозапальних цитокінів ($P < 0,05$).

Висновки. Зниження рівня прозапальних цитокінів на фоні прийому L-аргініну у хворих на хронічну серцеву недостатність у поєднанні з цирозом печінки невірусного походження може вказувати на значимість плейотропних ефектів даного препарату. Гіперсекреція прозапальних цитокінів чинить негативну інотропну дію, сприяючи ремоделюванню серцево-судинної системи і згодом — порушенню ендотелійзалежної вазодилатації судин та активації апоптозу як кардіоміоцитів, так і гепатоцитів.

УДК 616.441-008.64:615.451.1:582.272-098:577.322-092.9

ОРЛОВА В.О., КРАВЧЕНКО В.М.

Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна

ВПЛИВ ВОДНОГО ЕКСТРАКТУ ЛАМІНАРІЇ НА ПОКАЗНИКИ БІЛКОВОГО ОБМІНУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ГІПОТИРЕОЗУ

За даними ВООЗ, йододефіцит фіксується в багатьох країнах світу, у тому числі й у Західній Європі. Найбільш очевидний прояв дефіциту йоду — ендемічний зоб, що досить часто є передуючим фактором для розвитку захворювань щитоподібної залози, у тому числі гіпотиреозу, вузлових новоутворень, раку. Тяжкість викликаних гіпотиреозом метаболічних порушень та їх несприятливий біологічний і соціальний прогноз при цьому визначають виключну актуальність досліджень. Одним із перспективних заходів поліпшення фармакотерапії гіпотиреодних станів є використання йодовмісних лікарських засобів рослинного походження, фармакологічні властивості яких сприяють посиленню ефектів основних лікарських препаратів, спрямованих на усунення провідних проявів захворювань, і підвищенню ступеня безпеки їх використання тривалими курсами.

Мета дослідження. Дефіцит тиреоїдних гормонів обумовлює виразні зміни в метаболізмі білків, ліпідів і вуглеводів. Тому метою наших досліджень стало вивчення впливу водного екстракту ламінарії на стан показників білкового обміну за умов експериментального гіпотиреозу.

Матеріал і методи дослідження. Об'єктом наших досліджень була обрана ламінарія цукриста (*Laminaria saccharina* L.) у вигляді водного екстракту (1 : 10). Експериментальний гіпотиреоз у щурів викликали шляхом уведення мерказолілу в дозі 0,01 г/100 г маси тіла діючої речовини впродовж 33 діб. Екстракт ламінарії вводили в дозі 1 мл/100 г протягом 21 дня, починаючи з 13-ї доби. Препаратом порівняння слугував лікарський засіб йодомарин. Визначення загального білка, сечовини та креатиніну в сироватці крові проводили загальноприйнятими методами.

Результати дослідження. Встановлено, що при експериментальному гіпотиреозі спостерігається зниження концентрації загального білка та креатиніну й підвищення концентрації сечовини порівняно з групою тварин інтактного контролю. Як відомо, при гіпофункції щитоподібної залози відмічається значне уповільнення окислювальних процесів і основного обміну. Зниження теплообміну призводить до зменшення біосинтезу й розпаду білка та затримки азотистих продуктів у організмі. При застосуванні водного екстракту ламінарії виявлено невірогідне підвищення концентрації загального білка та креатиніну, незначне зниження концентрації сечовини. Референт-препарат йодомарин виявив подібний ефект на досліджувані показники, що за ступенем вираженості не перевищував впливу екстракту ламінарії.

Висновки. Досліджуваний водний екстракт ламінарії не чинить вираженого впливу на показники білкового обміну в щурів з мерказоліловим гіпотиреозом. Тривають дослідження на інших експериментальних моделях гіпофункції щитоподібної залози.

УДК 616.366-003.7-089.8-085:616.34-008.8

ПАТРАТІЙ М.В., ЩЕРБІНІНА М.Б., ОЛЕКСЮК С.І.

Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»,
м. Чернівці, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЖОВЧНОКАМ'ЯНУ ХВОРОБУ ПІСЛЯ ХОЛЕЦИСТЕКТОМІЇ З УРАХУВАННЯМ ЗМІН МІКРОБІОЦЕНОЗУ КИШЕЧНИКА

Жовчнокам'яну хворобу (ЖКХ) справедливо називають хворобою цивілізації. На сьогодні ЖКХ є одним з найбільш поширених хронічних захворювань дорослого населення, посідаючи третє місце після серцево-судинних захворювань та цукрового діабету. У зв'язку з високою поширеністю ЖКХ та стійкою тенденцією до її росту збільшується кількість оперативних втручань з приводу холелітіазу. Однак досить часто після холецистектомії в пацієнтів з'являється синдром дуоденальної гіпертензії.

При виборі тактики лікування хворих на ЖКХ після холецистектомії слід враховувати, що основним механізмом розвитку дуоденальної гіпертензії є надлишковий вміст рідини та газу в просвіті дванадцятипалої кишки як результат бродильно-гнильних процесів, обумовлених мікробною контамінацією та розвитком дисбіозу на тлі біліарної та панкреатичної недостатності.

Мета дослідження — визначити роль препарату ентjeroжерміна в комплексній терапії з метою зменшення диспептичних проявів у хворих на ЖКХ після холецистектомії.

Матеріал і методи дослідження. Обстежено 57 хворих на ЖКХ після холецистектомії, які мали диспептичні прояви та дисбіоз кишечника, підтверджений комплексним бактеріологічним дослідженням калу.

Критеріями виключення були органічні та ерозивно-виразкові ураженнями шлунково-кишкового тракту, а також хронічна чи гостра форма панкреатиту. Залежно від отриманого лікування хворі поділені на 2 групи: I — 29 пацієнтів, II — 28 пацієнтів. Пацієнти I та II груп отримували стандартну терапію: дуспалатін по 200 мг 2 рази на добу; креон по 10 000 ОД 3 рази на добу; урсофальк по 5–8 мг/кг по 1 капсулі під час основних прийомів їжі. Пацієнти II групи, окрім основної терапії, отримували додатково ентерожерміну по 1 капсулі 2 рази на добу. Комплексне лікування тривало 3 тижні. По закінченню лікування оцінювали частоту диспептичних проявів, визначали мікробіоценоз. Групи були порівнянні за демографічними та клінічними показниками. Статистична обробка отриманих результатів дослідження проводилась на персональному комп'ютері за допомогою програми Statistica 6.0. Вірогідними вважалися дані при $P < 0,05$. Проведене дослідження виконане відповідно до етичних норм Гельсінської декларації перегляду 2008 року.

Результати дослідження. При визначенні мікробіоценозу товстої кишки виявлені зміни мікрофлори у хворих обох груп. При порівнянні результатів лікування через 3 тижні частота диспептичних синдромів, що характеризують дуоденальну гіпертензію (відрижка, гіркота в роті, нудота), значно зменшилася в пацієнтів II групи, які отримували ентерожерміну. Вірогідно відрізнялися в групах частота відрижки та гіркоти в роті (у II групі — 3,6 %, у I групі — 13,8 % ($P < 0,05$)) та здуття живота (7,2 та 20,6 % відповідно ($P < 0,05$)). Після лікування біль у правому підребер'ї зберігся в I групі — 10,3 %, у II групі — 3,6 %. Дисбактеріоз спостерігався в 20,7 % пацієнтів I групи й лише в 3,6 % II групи. Стан кишкового біоценозу покращився в обох групах.

Висновки. Комплексна терапія з включенням препарату ентерожерміна нормалізує мікрофлору товстої кишки у хворих на жовчнокам'яну хворобу після холецистектомії. Отже, ентерожерміна є препаратом вибору в комплексній терапії хворих на жовчнокам'яну хворобу після холецистектомії, направленої на зменшення диспептичних синдромів, в патогенезі яких значну роль відіграє порушення мікрофлори кишечника.

УДК 616.441-008.64:577.175.4:615.451.1:582.272-092.9

ЩЕРБАК О.А., КРАВЧЕНКО В.М.

Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна

ВПЛИВ СПИРТОВОЇ НАСТОЯНКИ ЛАМІНАРІЇ НА РІВЕНЬ ТИРЕОЇДНИХ ГОРМОНІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГІПОТИРЕОЗІ

На сьогодні фармакотерапія захворювань щитоподібної залози є актуальною проблемою практичної охорони здоров'я. Відзначається зростання тиреопатій, що в основному обумовлено несприятливими екологічними умовами та дефіцитом йоду в навколишньому середовищі. Тому проблема йододефіциту є доволі актуальною як для України, так і для багатьох країн

світу. Фітотерапія застосовується для лікування хворих із тиреопатіями в комплексі з фармакотерапевтичним лікуванням або самостійно при легких формах захворювання, у період між курсами медикаментозного лікування, а також для профілактики. У цьому напрямку становить інтерес розробка фармакологічних засобів рослинного походження, що мають тиреотропні властивості.

Метою нашого дослідження стало вивчення впливу на функцію щитоподібної залози 10% спиртової настоянки ламінарії, до складу якої входять йод та інші мінеральні речовини, альдегіди, кетони, флавоноїди та інші біологічно активні речовини.

Матеріал і методи дослідження. Експериментальний гіпотиреоз у щурів викликали шляхом введення 1% розчину перхлорату натрію (NaClO_4) з питною водою впродовж 42 діб. 10% настоянку ламінарії вводили в дозі 1 мл/100 г. Препаратом порівняння слугував лікарський засіб йодомарин. Після закінчення експерименту тварин шляхом миттєвої декапітації виводили з експерименту, збирали кров і в плазмі крові визначали рівень тиреоїдних гормонів — трийодтироніну (T_3) й тетрайодтироніну (T_4). Визначення T_3 й T_4 у плазмі крові щурів проводили методом імуноферментного аналізу з використанням тест-систем.

Результати дослідження. Встановлено, що при експериментальному гіпотиреозі спостерігається зниження концентрації тироксину та трийодтироніну в 1,6 та 2,1 раза відповідно. Рівень T_3 при застосуванні референт-препарату йодомарину був на рівні інтактних тварин, але концентрація T_4 була у 1,4 раза меншою. При вивченні впливу 10% настоянки ламінарії на тлі експериментального гіпотиреозу було встановлено, що рівень тироксину наближався до значень інтактного контролю та у 2,2 раза перевищував значення контрольної патології. На рівень трийодтироніну спостерігався подібний вплив.

Висновки. Проведені дослідження дозволили встановити вплив 10% настоянки ламінарії на синтетичну функцію щитоподібної залози на тлі гіпотиреозу, викликаного перхлоратом натрію. Тому отримані нами експериментальні дані дають можливість стверджувати, що подальші дослідження з метою розробки лікарських засобів із тиреотропними властивостями на інших експериментальних моделях гіпотиреозу є перспективними та доцільними.

UDC 616.441:577.175.4-008.9:546.23

ABRAMOVA N.O., PASHKOVSKA N.V.

Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University», Chernivtsi,
Ukraine

EFFECT OF SELENIUM ON THYROID HORMONES METABOLISM IN PATIENTS WITH METABOLIC SYNDROME

Microelements, such as selenium and iodine, play important role in thyroid hormones metabolism. Vio-